

Quatre situacions per al 17-O

La composició del Parlament de Catalunya l'endemà del 17-O és una incògnita. Una previsió del tot inexacta, però curiosa, és la de traslladar-hi, degudament ajustats, els resultats de les eleccions del 13 de juny proppassat.

Traslladar els resultats de les eleccions municipals i europees, del passat del 13 de juny al Parlament de Catalunya pot resultar un exercici interessant. En aquest trasllat hem aplicat la Llei d'Hondt als resultats obtinguts per cada partit en les municipals i les europees a cada una de les quatre circumscripcions catalanes. La conclusió n'és que, si els catalans votessin al Parlament igual que a les europees, el

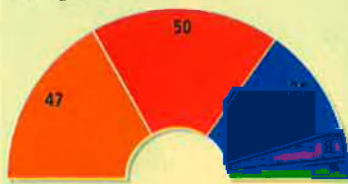
PSC guanyaria les eleccions, però que no seria possible una majoria de progrés pels pobres resultats d'IC-V i ERC. S'obriria, així, la possibilitat que el segon partit, CiU, pogués pactar amb el PP. En canvi, amb els resultats de les municipals, el PSC guanyaria i podria reunir una còmoda majoria amb ERC i IC, i fins i tot només amb ERC. Ara, en cap cas no seria possible una majoria nacionalista CiU-ERC. Tots sabem que

els catalans voten diferentment segons l'àmbit electoral, i és segur que aquests no seran els resultats del 17-O. En principi, CiU i ERC hi milloraran percentatges, com sempre en les eleccions al Parlament. A més, cal recordar que, en les eleccions municipals, no tots els partits es presenten a tot arreu i que hi ha moltes candidatures independents que no hem comptat.

A partir d'aquí, doncs, farem una previsió de situacions basant-nos

PROJECCIÓ DELS RESULTATS DEL 13-J AL PARLAMENT

Europees 99

PSC+IC+ERC 63

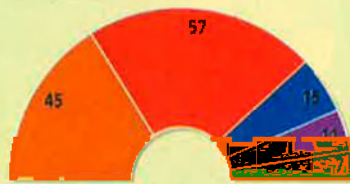
CiU+ERC 55

CiU+PP 72

(En negreta, quan suma majoria absoluta, a partir de 68)

■ CiU ■ PSC ■ PP ■ ERC ■ iC-V

Locals 99

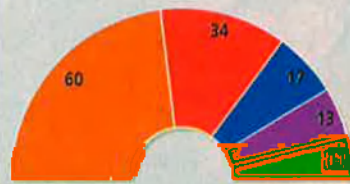

PSC+IC+ERC 75

CiU+ERC 56

CiU+PP 60

Parlament 95

PSC+IC+ERC 58

CiU+ERC 73

CiU+PP 77

en les tendències del 13-J i en les enquestes que ja demanen l'opinió de vot per a les eleccions al Parlament, i amb les tendències marcades dibuixarem quatre situacions relativament versemblants de composició del Parlament.

Aquestes són les tendències polítiques previstes del 17-O:

CiU: Ja ha fet més d'un cycle electoral complet amb tendència a la baixa. Les enquestes publicades fins ara no assenyalen que hagi d'haver-hi cap daltabaix, però, tot i que les darreres mostren una certa recuperació de la coalició encapçalada per Pujol, és més fàcil que es produeixi una lleugera disminució de diputats que no pas una recuperació.

PP: Després dels increments electorals espectaculars del 1993, 1994 i 1995 a Catalunya, les generals del 1996, i sobretot les municipals i europees del 13-J, palesen un estancament, clarament a la baixa. Algunes enquestes pre-estivals indicaven que a la tardor hi podia haver traspàs de vot del PP al PSC. El nerviosisme dels líders populars aquestes darreres setmanes indica que les enquestes internes també deuen anar per aquí.

ERC: Va obtenir molt bons resultats al Parlament el 1995, que el van deixar en un lloc molt alt. Les enquestes anteriors al 13-J preveïen un descens per a ERC, però les posteriors indiquen que podria

tornar a apropar-se als 13 diputats, o sumar-ne algun més. Fins ara, ERC sempre ha obtingut millors resultats en les eleccions que no pas en les enquestes.

PSC: Clarament a l'alça. Com que parteix d'uns resultats molt baixos, és segur que pujarà, però el dubte és de saber si es quedarà

Les enquestes publicades fins ara, tot i no assenyalen cap daltabaix de CiU, sí que mostren certa tendència a la baixa.

amb els 42 diputats que ja va aconseguir Raimon Obiols l'any 1988, tot recuperant-los d'IC i PP, o si s'acostarà als 50 diputats, cosa que significaria entrar dins la bossa de vots convergent.

IC-V: Finalment només es presentarà sola a la circumscripció de Barcelona. Això pot permetre sumar vots útils per a una alternativa de progrés que no anirien a una llista conjunta amb els socialistes, però desfà l'encant i el possible efecte bola de neu de la gran candidatura unitària pel canvi que de-

sitjaven Maragall i Ribó. IC va obtenir uns resultats excel·lents el 1995 i ara baixarà perquè ha tingut una escissió i perquè el 1995 va sumar molts vots provinents del PSC al cinturó de Barcelona. Si el seu electorat natural respon, aguantarà uns 6 o 7 diputats, però si la bipolarització és gaire forta, pot arribar a baixar. Per aquesta previsió sumarem directament els diputats d'IC-V i PSC, entenent que els dos partits buscaran en primera opció una aliança d'esqueres i que els que perdi IC aniran al PSC. Pel que fa a Girona, Lleida i Tarragona, la suma de vots d'IC i PSC de l'any 1995 hauria aportat un diputat més en la circumscripció electoral de Tarragona per a aquesta llista d'esqueres.

EUiA: A les eleccions europees i municipals, van obtenir el 2,4% i 2,3%, respectivament, a la circumscripció de Barcelona. Si arribessin, només a Barcelona, al 3%, obtindrien 2 o 3 diputats. Però aquest lleuger increment és difícil per la gran bipolarització prevista, i pel fet que alhora no hi hagi eleccions a tot l'estat. A més, encara que Anguita es quedi a viure a Catalunya durant la campanya electoral, és improbable que EUiA obtingui un finançament prou important per a fer una campanya en condicions.

Les premisses. Pel que han anat comentant els dirigents polítics, podem acotar una mica la política de pactes al Parlament. El PSC i IC poden pactar entre ells i amb

A la dreta, Jordi Pujol i Pasqual Maragall se saluden en la recepció al Parlament de Catalunya, durant els actes oficials de la commemoració de la Diada, el passat 11 de Setembre.

A sota, el candidat d'ERC, Josep Lluís Carod-Rovira. La formació independentista vol ser clau en la determinació del proper govern català.

ARXIU / JORDI PLAY

Les darreres eleccions i les enquestes indiquen que CiU baixa poc, PSC puja, ERC es manté, i PP i IC-V baixen.

ERC. El PP pot pactar només amb CiU. ERC, tot i ser un partit situat a l'extrem de l'eix nacional, com que combina la seva posició d'esquerres, es troba al mig del sistema de partits i pot pactar amb tothom, excepte amb el PP. Pel que hem dit, CiU pot pactar amb el PP i amb ERC.

En principi, per a dibuixar les situacions d'aquest article descartem un pacte "espanyolista" PP-PSC, i un de menys inversemblant CIU-PSC, de "salvació nacional", o un de PSC-ERC-CiU de "fi d'etapa", tal com ha proposat Carod-

Rovira aquest estiu. Maragall diu que la llista més votada és la que ha de governar, però es pot interpretar com una mena de tàctica per esgarrapar vots a IC i que, en cas que aritmèticament sigui possible un pacte de progrés, Maragall tindrà interès a tirar-lo endavant, ni que CiU quedi en primera posició. Per tant, no tindrem en compte qui guanya, sinó les combinacions que sumen 68 diputats, que representen la majoria absoluta.

A continuació mostrem les situacions en cas que es confirmes-

sin les tendències assenyalades abans, i que són les que apunten les darreres eleccions i les darreres enquestes; CiU baixa poc, PSC puja, ERC es manté, PP baixa i IC-V baixa.

Aquests són els escenaris possibles:

Escenari 1. CiU guanya i pot pactar amb PP i ERC. És la situació actual. Tenim una llista guanyadora, sense majoria absoluta, que pot triar entre pactar amb el PP o ERC, adés governant en minoria i amb acords puntuals, adés en un pacte de govern estable amb un d'aquests dos partits. La posició de CiU dependrà, com va passar en la darrera legislatura, de si el PP necessita CiU a Madrid la primavera vinent. És la posició més còmoda per a CiU. CiU podria mantenir aquesta situació fins i tot si perdía uns quants diputats. Per tant, vista la recuperació d'ERC, és la situació més probable, en cas que CiU no faci una davallada espectacular.

Escenari 2. CiU guanya, però només pot pactar amb PP. Els vots de CiU i ERC no arriben a sumar

la majoria absoluta. Significaria un estancament a la baixa d'ERC i un mal resultat per a CiU, que preferiria la primera situació. CiU es veu abocada a completar la majoria amb el PP o fer un pacte amb el PSC. Abans de la reacció d'ERC del 13-J es preveia com una de les situacions més probables, comptant que ERC faria 6 o 7 diputats.

Escenari 3. Empat PSC+IC amb CiU; ERC desempata. Només es donaria aquesta situació si ERC incrementava els resultats del 1995 i a més superava el PP en la tercera posició en nombre de diputats. Si el PSC obté uns bons resultats i suma els diputats d'IC podria acostar-se, una mica per sobre o per sota, al nombre de diputats de CiU i només en aquest cas ERC seria decisiu a l'hora de triar. És a dir, que podria decidir govern, com UM ha pogut fer al Parlament balear. Aquesta situació és la millor per a ERC, però també la més perillosa: una cosa és prestar

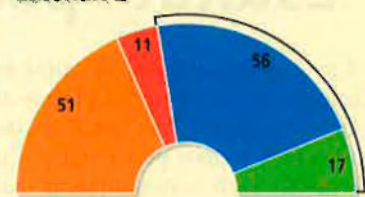
EXEMPLES D'ESCENARIS POSSIBLES DESPRÉS DEL 17-0

Escenari 1

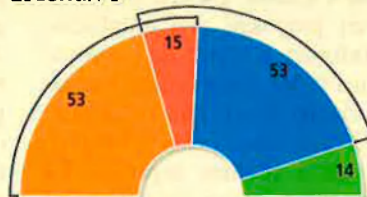
PSC+IC+ERC 61
CiU+ERC 71
CiU+PP 74

Escenari 2

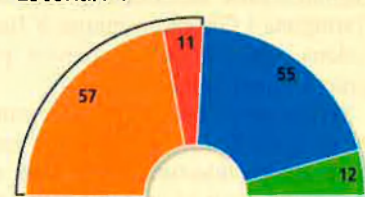
PSC+IC+ERC 62
CiU+ERC 67
CiU+PP 73

Escenari 3

PSC+IC+ERC 68
CiU+ERC 68
CiU+PP 67

Escenari 4

PSC+IC+ERC 68
CiU+ERC 66
CiU+PP 67

(En negreta, acords que poden sumar majoria absoluta)

■ PSC-IC ■ ERC ■ CiU ■ PP □ Possibles governs en majoria

La cinquena opció

Un dels escenaris que Convergència i Unió menys desitjava era que les eleccions al Parlament de Catalunya coincidissin amb les de les Corts espanyoles. Diversos alts càrrecs de la Generalitat de Catalunya, fins i tot el mateix president, havien declarat en el seu moment que la coincidència de les dues eleccions representava l'espanyolització de la política catalana, un fet que es volia evitar des del govern encapçalat per Jordi Pujol.

Així doncs, la intenció del govern de la Generalitat de voler assegurar que José M. Aznar no fes coincidir les eleccions espanyoles amb les catalanes, es va convertir en un dels arguments que explicaven el ball de dates per a la convocatòria de les eleccions catalanes, que va durar més d'un any i que va acabar convertint-se pràcticament en l'únic debat polític del país.

Però, potser en la voluntat de CiU d'intentar evitar l'espanyolització de les eleccions catalanes, a banda de ser motivada per conviccions de catalanitat, hauria incidit el fet que un escenari així seria el menys desitjat per la coalició, superada tradicionalment en nombre de vots pel PSC-PSOE en les eleccions legislatives estatals.

Sigui com sigui, doncs, les eleccions al Parlament es podran celebrar el proper dia 17 d'octubre, amb un discurs diferenciat i propi, lliure de la pressió mediàtica del debat polític espanyol, encara que els principals candi-

datos a la presidència de la Generalitat es desplacin a Madrid a fer campanya.

Tot i això, la data encara no fixada de les eleccions al Congrés de Diputats no queda exageradament lluny del 17 d'octubre, ja que tot fa preveure que es faran, si no hi ha sorpreses, el primer o el segon diumenge de la primavera de l'any 2000. Per tant, no s'han de descartar els efectes que aquesta proximitat puguin causar en la política catalana.

En aquest cas, ja no es tracta que s'espanyolitzin més o menys els discursos polítics, sinó que els resultats de les eleccions catalanes quedin congelats fins que es determini quin serà l'equilibri de forces al Congrés de Diputats de Madrid. És a dir, que l'esdevenir del Parlament i del govern de Catalunya quedi subordinat al resultat de les eleccions espanyoles.

No es pot descartar doncs, que amb uns resultats ajustats, amb una lleugera davallada de CiU, però amb major nombre d'escons que el PSC, es constitueixi un govern en minoria, amb suports puntuals externs, tot esperant l'arribada de la primavera per a conèixer amb qui se les haurà d'haver a Madrid. És a dir, algú s'imagina un govern de CiU en minoria, amb l'oposició ferotge d'un PSC-PSOE o un PP, que necessitessin els vots de la coalició nacionalista per governar a Madrid? **Enric Rimbau**

Estatut i pacte fiscal, les claus d'un pacte

Les especulacions sobre quins podens ser els acords pre i postelectorals a Catalunya han estat un dels punts més tractats pels mitjans d'informació. Però, com sempre, la realitat supera la capacitat d'anàlisi política. Ha quedat demostrat amb la forma del pacte entre PSC i IC-V, que concorreran en llista conjunta a les demarcacions electorals de Lleida, Tarragona i Girona i separats a Barcelona, que no va ser previst per pràcticament ningú.

Si preveure els pactes pre-electorals ja és complicat, encara ho és més amb els postelectorals. Per tant, és més fiable fixar-se en quins elements poden ser clau en una possible negociació per a la formació del govern de la propera legislatura a Catalunya.

Hi ha una sèrie d'aspectes que de ben segur formaran part de les taules de negociació. Entre aquests n'hi ha dos que destaquen per la seva importància i que, de fet, condicionen la resta de debats. Es tracta de la revisió de l'actual marc institucional (la reforma de l'Estatut) i del pacte fiscal.

Sobre aquests punts, la posició més dràstica és la d'Esquerra Republicana de Catalunya, que des de sempre ha mantingut una opinió obertament partidària de la reforma de l'Estatut i a favor d'un concert econòmic semblant al del País Basc. De fet, en di-

verses ocasions dirigents independentistes han afirmat que aquests seran uns punts irrenunciabls del seu programa.

El posicionament dels dos partits majoritaris no va tan lluny com en el cas anterior. Tant Pasqual Maragall com Jordi Pujol han mostrat certa resistència, si bé per motius diferents, a reformar l'Estatut. De fet, els socialistes en proposen una ampliació, sense reforma, a través de l'aprovació d'una Carta Autònoma, basada en el principi de subsidiarietat, així com en una concepció federal de l'estat, entre d'altres aspectes. La Carta hauria de servir per aixecar el sostre competencial de la Generalitat.

Per la seva part, Jordi Pujol, en la conferència que va fer a ESADE, el propassat 1 de març, si bé no descarta la via de la reforma de l'Estatut per augmentar les cotes d'autogovern català, proposava una via més "possibilista". Aquesta opció es fonamenta en una relectura de la Constitució, fent ús de les possibilitats que considera l'article 150 de la Carta Magna espanyola -que obre les portes a la transferència de certes competències de l'estat a les autonomies- i, alhora, confiant en una possible reforma del Tribunal Constitucional, que donés com a fruit unes sentèn-

cies amb una visió més autonomista.

Sobre el pacte fiscal, si bé les propostes entre aquestes tres formacions són prou diferenciades formalment, parteixen d'una mateixa base: el reconeixement d'un dèficit fiscal d'Espanya cap a Catalunya. El desacord apareix en la quantitat estimada de dèficit. Tot i que el candidat socialista no ha prioritzat en el seu discurs aquest tema, la proposta de "federalisme fiscal" de Maragall defensa la implantació del sistema foral per a totes les autonomies. Fugint d'aquesta nova versió de "cafè per a tothom" queda la proposta defensada per CiU del "nou sistema de finançament", que tot i ser lluny del "concert econòmic" d'ERC, també proposa que sigui el govern català qui recapti tots els impostos.

Pel Partit Popular, en canvi, ni la reforma de l'Estatut, ni un pacte fiscal nou han de ser objecte de cap negociació. Per aquesta formació conservadora, l'autogovern es pot millorar amb un ús de totes les competències que ja inclou l'actual marc institucional. Pel que fa a la revisió de la relació fiscal entre Catalunya i Espanya la posició del PP català no divergeix gens de la del PP espanyol, és a dir, no es tanca a una negociació sempre que no vulneri el concepte de caixa única. **E. R.**

Les eleccions del 17 d'octubre seran les més disputades des que Jordi Pujol és president de la Generalitat. Les opcions de Pasqual Maragall són les més elevades que mai no ha tingut un candidat socialista.

suport al primer partit, com fa CiU a Madrid, i una altra decidir realment quin partit governa. És a dir, tenir la responsabilitat última d'eliminar o mantenir Jordi Pujol de la presidència de la Generalitat de Catalunya.

Escenari 4. PSC+IC guanyen i pacten amb ERC. Hi hauria d'haver un increment considerable dels vots del PSC que superés en diputats CiU i que acabés d'aconseguir la majoria absoluta amb els diputats d'ERC. Les combinacions CiU+PP i CIU+ERC no arribarien a la majoria absoluta. Evidentment és l'opció desitjada pels socialistes i, com hem vist, la

que es donaria, si es repetien els resultats de les eleccions municipals. Cal dir que en cas que ERC punxés, ni que PSC+IC-V superés CiU no seria possible la majoria d'esquerres i l'única combinació majoritària fóra CiU-PP. Aquesta situació equivaldria a traslladar el resultat de les eleccions europees del 13-J.

Un factor que podria arribar a ser rellevant en aquestes eleccions és que la distribució d'escons per províncies beneficia lleugerament CiU. L'assignació dels 135 diputats (85 per Barcelona, 18 per Tarragona, 17 per Girona i 15 per Lleida) afavoreix les demarcacions de Girona, Lleida i Tarragona que són lleugerament sobrerrepresentades.

Obtenir un diputat costa menys vots absoluts en aquestes circumscripcions. Si es fes la distribució de diputats segons la magnitud del cens electoral tocarien molts més escons a Barcelona. CiU aconseguiria millors resultats en aquestes circumscripcions i, per tant, sempre és una mica sobrerrepresentada, però fins ara això només ha significat afegir-se 2 o 3 diputats més a una còmoda majoria. Es podria donar el cas, inèdit fins aquest moment a Catalunya, que PSC+IC-V tinguessin més vots que CiU, però que CiU obtingués 2 o 3 diputats més. Aleshores s'obriria una polèmica sobre la legitimitat de formar govern del partit més votat o del partit amb més diputats. Cal recordar que en les darreres eleccions al Parlament ERC va aconseguir 2 diputats més que IC, tot i obtenir menys vots. No perquè ERC fos sobrerrepresentada, sinó perquè IC era infrarepresentada.

Aquestes situacions han estat elaborades a partir de les tendències que assenyalen les enquestes, que, d'una altra banda, no van preveure la davallada de CiU, ni l'augment del PP del 1995. Sempre hi ha la possibilitat que Pujol trenqui la mala ratxa i pugui amb les adversitats o que Maragall aconseguixi de despertar una veritable il·lusió pel canvi, i venci l'abstenció. La resposta, el 17-O.

Roger Buch

La formació universitària via Campus Virtual a Internet és la nostra especialitat.

Formar els professionals del futur amb els mitjans més avançats és el nostre objectiu.

- **Psicopedagogia**
(2n. cicle)
- **Dret**
- **Humanitats**
(també accés a 2n. cicle des d'altres estudis universitaris)
- **Filologia Catalana**
- **Documentació**
(2n. cicle)
- **Ciències Empresarials i Administració i Direcció d'Empreses**
- **Enginyeria Tècnica en Informàtica de Sistemes**
- **Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió**
- **Graduat Multimèdia**
(titulació pròpia interuniversitària amb la UPC)

Sol·licitud d'accés:
del 13 de setembre al 16 d'octubre de 1999
Inici període lectiu: febrer de 2000

Titulació progressiva
Consulta la nova modalitat de certificats universitaris parcials, que es poden obtenir al llarg dels estudis.

Formaràs part
del Club UOC

902 141 141

www.uoc.es

**Universitat
Oberta
de Catalunya**

Informa-te'n també als centres de suport de la UOC a Barcelona, Lleida, Manresa, Reus, Sabadell, Salt, Sant Feliu de Llobregat, Terrassa i Brussel·les.

La Universitat Oberta als nous temps